

Prilog 3

OPIS PRIHVATLJIVIH ULAGANJA I NAJVIŠI IZNOSI POTPORE

1. ULAGANJE U GRAĐENJE TERASASTIH PARCELA

Za potrebe ovog Natječaja *terasasta parcela* je zaravnjena i stepenasto modelirana parcela na padini uređena u svrhu njenog privođenja poljoprivrednoj kulturi. Podupora terasa izvodi se suhozidom, biljnim materijalom ili nekim drugim prirodnim materijalom iz neposredne okoline.

U sklopu ovog Natječaja prihvatljivo je podizanje terasa na ranije terasiranom zemljištu i/ili podizanje terasa na novoiskrčenom zemljištu.

Naziv ulaganja	Najviši iznos potpore
Ulaganje u građenje terasastih parcela	417,17 HRK/m <i>povećanje iznosa potpore za otežane uvjete:</i> <ul style="list-style-type: none"> • nagib terena 20-50% - koeficijent 1,2 • nagib terena >50% - koeficijent 2,0 • otoci bez javne brodske veze – koeficijent 1,5

2. ULAGANJE U GRAĐENJE (VANJSKIH) SUHOZIDA

Za potrebe ovog Natječaja *suhozid* je građevina od neobrađenog ili minimalno obrađenog kamena, podignuta rukom, bez dodatnog vezivnog materijala, maksimalne širine 2 metra, a služi za ograđivanje parcele.

U sklopu ovog Natječaja prihvatljiva je rekonstrukcija postojećeg suhozida i/ili izgradnja novog suhozida.

Naziv ulaganja	Najviši iznos potpore
Ulaganje u građenje (vanjskih) suhozida (rekonstrukcija postojećeg suhozida i/ili izgradnja novog suhozida)	739,98 HRK/m³ <i>povećanje iznosa potpore za otežane uvjete:</i> <ul style="list-style-type: none"> • nagib terena 20-50% - koeficijent 1,2 • nagib terena >50% - koeficijent 2,0 • otoci bez javne brodske veze – koeficijent 1,5

3. ULAGANJE U SADNJU ŽIVICA

Za potrebe ovoga Natječaja *živica* je posađena ograda sačinjena od višegodišnjeg raslinja, linearnog oblika, minimalne dužine 10 metara, maksimalne širine 2 metra.

Ulaganje u sadnju živica moguće je samo ako se za sadnju koriste najmanje tri zavičajne vrste (najmanje 20% svake) iz Priloga 7 ovoga Natječaja.

Biljke se sade u isprekidanom dvostrukom redu, uz prosječan razmak sadnje od 40 cm (šest biljaka na dužni metar).

Naziv ulaganja	Najviši iznos potpore
Ulaganje u sadnju živica	120,23 HRK/m dužni

4. UKLANJANJE INVAZIVNIH STRANIH VRSTA S POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA NA JEDNOKRATNOJ OSNOVI

Za potrebe ovog Natječaja *invazivna strana vrsta* znači strana vrsta za koju je utvrđeno da njezino unošenje ili širenje ugrožava ili štetno utječe na bioraznolikost i povezane usluge ekosustava sukladno posebnim propisima.

Invazivne strane vrste prihvatljive za uklanjanje kroz ovaj Natječaj su:

- pajasen - *Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle,
- amorfa ili čivitnjača - *Amorfa fruticosa* L.,
- vrste iz roda *Reynoutria* spp. (*Reynoutria japonica*, *R. sachalinesis* i *Reynoutria x bohemica*) i
- bagrem - *Robinia pseudoacacia* L.

Navedene vrste prema načinu rasta (habitusu) razvrstavaju se u dvije grupe, a što je direktno povezano i s njihovim načinom uklanjanja:

- grm (*Amorfa fruticosa*, *Reynoutria* spp. (*Reynoutria japonica*, *R. sachalinesis* i *Reynoutria x bohemica*)) i
- drvo (*Ailanthus altissima* i *Robinia pseudoacacia*).

Razine zaraslosti određene su prema veličini biljaka i fazi odrvljenja.

- I. razina zaraslosti – prevladavaju biljke u zeljastoj (ne-odrvjenoj) razvojnoj fazi visine do 50 cm
- II. razina zaraslosti – prevladavaju odrvjenjene biljke debljine debla do 20 cm
- III. razina zaraslosti – prevladavaju odrvjenjene biljke debljine debla većeg od 20 cm.

Prisutnost invazivnih stranih vrsta i razinu zaraslosti određuju područne jedinice Ministarstva nadležne za stručnu podršku poljoprivredi (Savjetodavna služba).

Zaštićena područja su strogi rezervati, nacionalni parkovi, parkovi prirode, posebni rezervati, regionalni parkovi, spomenici prirode, značajni krajobrazi, park-šume i spomenici parkovne arhitekture.

S obzirom na veliku regeneracijsku sposobnost ovih drvenastih vrsta uklanjanje se provodi tijekom tri godine. Nakon trogodišnjeg razdoblja korisnik je dužan sam održavati površinu čistu od invazivnih stranih vrsta.

U uklanjanju invazivnih stranih vrsta koriste se sljedeći zahvati:

Malčiranje poljoprivrednim malčerima dok su biljke još u zeljastoj (ne-odrvjenjeloj fazi)

Na biljkama se provodi početno malčiranje kao i malčiranje nakon retrovegetacije biljaka iz podzemnih dijelova. Preporuka je korištenje herbicida na mlade izdanke koji retrovegetiraju nakon malčiranja. Najčešće je potrebno u jednoj vegetacijskoj godini obaviti između tri do pet zahvata malčiranja, ili kod kombinacije malčiranja i herbicida - jedan do dva puta malčiranje te jedna do dvije primjene herbicida. Aplikaciju herbicida na ponikle mladice preporučeno je obaviti tijekom ljeta i/ili u jesen kad je naglašenija translokacija biljnih sokova u podzemne organe. Sav uklonjeni biljni materijal potrebno je, u svrhu sprječavanja daljnjeg širenja, adekvatno zbrinuti na lokaciji, predati na energetska zbrinjavanje u bioelektranama ili predati ovlaštenoj osobi za gospodarenje biootpadom sukladno evidenciji u informacijskom sustavu gospodarenja otpada pri Ministarstvu zaštite okoliša i energetike. Adekvatnim zbrinjavanjem na lokaciji smatra se kompostiranje (osim za vrste roda *Reynoutria* spp.), energetska uporaba (korištenje za ogrjev) ili spaljivanje suhog biljnog materijala. Radne strojeve potrebno je očistiti nakon uklanjanja biljnog materijala, a očišćeni materijal na isti način zbrinuti.

Malčiranje industrijskim malčerima odrvjenih biljaka visine oko jednog metra

Na biljkama se provodi početno malčiranje kao i malčiranje nakon retrovegetacije iz podzemnih dijelova. Nakon retrovegetacije, zbog smanjenja troškova, malčiranje se može obaviti i poljoprivrednim malčerima ili traktorskim kosilicama. Primjena herbicida može zamijeniti jednu operaciju malčiranja/košnje. Sav uklonjeni biljni materijal potrebno je, u svrhu sprječavanja daljnjeg širenja, adekvatno zbrinuti na lokaciji, predati na energetska zbrinjavanje u bioelektranama ili predati ovlaštenoj osobi za gospodarenje biootpadom sukladno evidenciji u informacijskom sustavu gospodarenja otpada pri Ministarstvu zaštite okoliša i energetike. Adekvatnim zbrinjavanjem na lokaciji smatra se kompostiranje (osim za vrste roda *Reynoutria* spp.), energetska uporaba (korištenje za ogrjev) ili spaljivanje suhog biljnog materijala. Radne strojeve potrebno je očistiti nakon uklanjanja biljnog materijala, a očišćeni materijal na isti način zbrinuti.

Sječa/rušenje razvijenih stabla promjera debla > 20 cm

Sječa stabla obavlja se motornom pilom uz upotrebu autoljestvi i specijalne opreme ili hidrauličkim sjekačem grana.

Nakon sječe, deblo je potrebno premazati herbicidom i tretirati retrovegetirane mladice herbicidom. Premazivanje herbicidom obavlja se direktno na panj odmah nakon sječe. Naknadno je panjeve potrebno izvaditi, vodeći računa o tome da se ostavi dovoljno vremena za djelovanje herbicida. Moguće je tretiranje retrovegetiranih mladica herbicidom izvan zaštićenih područja. Sav uklonjeni biljni materijal potrebno je, u svrhu sprječavanja daljnjeg širenja, adekvatno zbrinuti na lokaciji, predati na energetska zbrinjavanje u bioelektranama ili predati ovlaštenoj osobi za gospodarenje biootpadom sukladno evidenciji u informacijskom sustavu gospodarenja otpada pri Ministarstvu zaštite okoliša i energetike. Adekvatnim zbrinjavanjem na lokaciji smatra se kompostiranje, energetska uporaba (korištenje za ogrjev) ili spaljivanje suhog biljnog materijala. Radne strojeve potrebno je očistiti nakon uklanjanja biljnog materijala, a očišćeni materijal na isti način zbrinuti.

U zaštićenim područjima nije dozvoljeno prskanje kompletne površine. Prihvatljiva je kombinacija mehaničke metode-sječe i kemijske metode - premazivanja rezova herbicidnim

pripravkom. Kod starijih stabala je dovoljno herbicid nanijeti kistom na obod svježeg reza debla.

Načini uklanjanja invazivnih stranih vrsta izvan zaštićenih područja i u zaštićenim područjima

<i>Godine</i>	<i>Razina zaraslosti</i>	<i>Izvan zaštićenih područja</i>	<i>Zaštićena područja</i>
1.	I.	3 malčiranja (polj.malč) 1 primjena herbicida	5 malčiranja (polj.malč.)
	II.	1 malčiranje (šum.malč) 2 malčiranja (polj.malč) 1 primjena herbicida	1 malčiranje (šum.malč) 3 malčiranja (polj.malč)
	III.	1 sječa stabala (promjer > 20 cm) 1 premazivanje panjeva 1 vađenje panjeva 1 malčiranja (šum. malč) 1 malčiranja (polj. malč.) 1 primjena herbicida	1 sječa stabala (promjer > 20 cm) 1 premazivanje panjeva 1 vađenje panjeva 1 malčiranja (šum. malč) 3 malčiranja (polj. malč.)
2.	I.	2 malčiranja (polj.malč) 1 primjena herbicida	3 malčiranja (polj.malč)
3.	I.	1 malčiranje (polj.malč) 1 primjena herbicida	2 malčiranja (polj.malč)

*sječa stabala samo kod invazivnih vrsta oblika rasta „drvo“ (*Alianthus altissima* i *Robinia pseudoacacia*)

Navedene metode mehaničkog i kemijskog uklanjanja invazivnih stranih vrsta (pajasen, amorfa, vrste iz roda *Reynoutria*, bagrem) potrebno je provoditi vodeći računa o optimalnom vremenu uklanjanja invazivnih stranih vrsta s obzirom na njihov vegetacijski ciklus, kako je navedeno u daljnjem tekstu.

a) Uklanjanje invazivnih stranih vrsta izvan zaštićenih područja

Prihvatljivi iznos uklanjanja invazivnih stranih vrsta oblika rasta – drvo (pajasen - *Ailanthus altissima* i bagrem - *Robinia pseudoacacia*)

Naziv ulaganja	Najviši iznos potpore
Uklanjanje invazivnih stranih vrsta s poljoprivrednog zemljišta na jednokratnoj osnovi (uklanjanje se odvija tijekom tri godine)	<p><i>odabrane invazivne strane vrste oblika rasta drvo (troškovi po godini)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • I razina zaraslosti - prevladavajuće biljke u zeljastoj fazi visine do 50 cm (2,43 HRK/m² /1,40 HRK/m² /0,90 HRK/m²) • II razina zaraslosti - prevladavajuće drvenaste biljke visine do 1 m (5,18 HRK/m² /1,40 HRK/m² /0,90 HRK/m²) • III razina zaraslosti - prevladavajuća stabla promjera debla iznad 20 cm (11,97 HRK/ m² /1,40 HRK/m² /0,90 HRK/m²)

S ciljem sprečavanja pojave retrovegetacije invazivnih vrsta u kasnijim godinama, potrebno je postupke uklanjanja invazivnih vrsta ponoviti u drugoj odnosno trećoj godini u nešto manjem intenzitetu u odnosu na prvu godinu. U drugoj godini predviđena su dva malčiranja poljoprivrednim malčermom uz jednu primjenu herbicida, dok je u trećoj dovoljno jedno malčiranje poljoprivrednim malčermom uz jednu primjenu herbicida.

Za I i II. razinu zaraslosti za pajasen prvo uklanjanje malčiranjem potrebno je provesti neposredno prije cvjetanja (preporuča se u svibnju), a naredna uklanjanja nakon pojave retrovegetacije. Za bagrem prvo uklanjanje malčiranjem moguće je provesti tijekom cijele godine, ali ne preporuča se uklanjanje u ožujku, travnju i kolovozu, a naredna uklanjanja nakon pojave retrovegetacije.

Za III. razinu zaraslosti za pajasen i bagrem sječū stabala i tretiranje panja herbicidom potrebno je provesti u jesen, a naredna uklanjanja potrebno je ponoviti nakon pojave retrovegetacije.

S ciljem sprečavanja pojave retrovegetacije invazivnih stranih vrsta u kasnijim godinama, potrebno je postupke uklanjanja invazivnih vrsta ponoviti u drugoj odnosno trećoj godini u nešto manjem intenzitetu u odnosu na prvu godinu. U drugoj godini predviđena su dva malčiranja poljoprivrednim malčermom u prvoj razvojnoj fazi uz jednu primjenu herbicida, dok je u trećoj dovoljno jedno malčiranje poljoprivrednim malčermom uz jednu primjenu herbicida.

Prihvatljivi iznos uklanjanja invazivnih stranih vrsta oblika rasta grm (amorfa - *Amorfa fruticosa* i *Reynoutria spp.*)

Naziv ulaganja	Najviši iznos potpore
Uklanjanje invazivnih stranih vrsta s poljoprivrednog zemljišta na jednokratnoj osnovi (uklanjanje se odvija tijekom tri godine)	<i>odabrane invazivne strane vrste oblika rasta grm (troškovi po godini)</i> <ul style="list-style-type: none"> • I razina zaraslosti (2,43 HRK/m²/ 1,40 HRK/m²/ 0,90 HRK/m²) • II razina zaraslosti (5,18 HRK/m² /1,40 HRK/m² / 0,90 HRK/m²)

Za amorfū prvo uklanjanje malčiranjem potrebno je provesti neposredno prije cvjetanja (preporuča se u ožujku), a naredna uklanjanja potrebno je ponoviti nakon pojave retrovegetacije. Za vrste iz roda *Reynoutria* prvo uklanjanje malčiranjem moguće je provesti tijekom cijele vegetacijske sezone, osim na početku sezone rasta (ne preporuča se uklanjanje u veljači i ožujku), a naredna uklanjanja potrebno je ponoviti nakon pojave retrovegetacije.

Kao i u prethodnom slučaju, potrebno je nastaviti uklanjanje vrsta u sljedeće dvije godine čime će se spriječiti pojava retrovegetacija. U drugoj godini potrebno je provesti još dva malčiranja u prvoj razvojnoj fazi uz jednu primjenu herbicida, dok je u trećoj dovoljno jedno malčiranje poljoprivrednim malčermom uz jednu primjenu herbicida.

b) Uklanjanje invazivnih stranih vrsta u zaštićenim područjima

Prilikom uklanjanja invazivnih stranih vrsta u zaštićenim područjima umjesto kemijskih sredstava koriste se dodatne mehaničke mjere.

Primjena herbicida ograničena je na tehnike kojima je osigurano isključivo lokalno djelovanje poput premazivanja panjeva herbicidom nakon sječe stabla kod invazivnih stranih vrsta oblika rasta drvo.

Prihvatljivi iznos uklanjanja invazivnih stranih vrsta oblika rasta – drvo (pajasen - *Ailanthus altissima* i bagrem - *Robinia pseudoacacia*)

Naziv ulaganja	Najviši iznos potpore
Uklanjanje invazivnih stranih vrsta s poljoprivrednog zemljišta na jednokratnoj osnovi (uklanjanje se odvija tijekom tri godine)	<u>Za zaštićena područja</u> <i>odabrane invazivne strane vrste oblika rasta drvo (troškovi po godini)</i> <ul style="list-style-type: none"> • I razina zaraslosti - prevladavajuće biljke u zeljastoj fazi visine do 50 cm (3,19 HRK/m² /1,50 HRK/m² /1,00 HRK/m²) • II razina zaraslosti - prevladavajuće drvenaste biljke visine do 1 m (5,43 HRK/m² /1,50 HRK/m² /1,00 HRK/m²) • III razina zaraslosti - prevladavajuća stabla promjera debla iznad 20 cm (12,82 HRK/m² /1,50 HRK/m² / 1,00 HRK/m²)

Za I i II. razinu zaraslosti za pajasen prvo uklanjanje **malčiranjem** potrebno je provesti neposredno prije cvjetanja (preporuča se u svibnju), a naredna uklanjanja nakon pojave retrovegetacije. Za bagrem prvo uklanjanje **malčiranjem** moguće je provesti tijekom cijele godine, ali ne preporuča se uklanjanje u ožujku, travnju i kolovozu, a naredna uklanjanja nakon pojave retrovegetacije.

Za III. razinu zaraslosti za pajasen i bagrem sječu stabala i tretiranje panja herbicidom potrebno je provesti u jesen, a naredna uklanjanja potrebno je ponoviti nakon pojave retrovegetacije.

U cilju sprječavanja retrovegetacija invazivnih stranih vrsta u drugoj i trećoj godini obavljaju se tri odnosno dva malčiranja poljoprivrednim malčermom.

Prihvatljivi iznos uklanjanja invazivnih stranih vrsta amorfa - *Amorfa fruticosa* i vrsta iz roda *Reynoutria* - *Reynoutria* spp.

Naziv ulaganja	Najviši iznos potpore
Uklanjanje invazivnih stranih vrsta s poljoprivrednog zemljišta na jednokratnoj osnovi (uklanjanje se odvija tijekom tri godine)	<u>Za zaštićena područja</u> <i>odabrane invazivne strane vrste oblika rasta grm (troškovi po godini)</i> <ul style="list-style-type: none"> • I razina zaraslosti (3,19 HRK/m²/1,50 HRK/m²/1,00 HRK/m²) • II razina zaraslosti (5,43 HRK/m²/1,50 HRK/m² /1,00 HRK/m²)

Za amorfu prvo uklanjanje malčiranjem potrebno je provesti neposredno prije cvjetanja (preporuča se u ožujku), a naredna uklanjanja potrebno je ponoviti nakon pojave retrovegetacije. Za vrste iz roda *Reynoutria* ssp. prvo uklanjanje malčiranjem moguće je provesti tijekom cijele vegetacijske sezone, osim na početku sezone rasta (ne preporuča se uklanjanje u veljači i ožujku), a naredna uklanjanja potrebno je ponoviti nakon pojave retrovegetacije.

U cilju sprječavanja retrovegetacija invazivnih stranih vrsta u drugoj i trećoj godini obavljaju se tri odnosno dva malčiranja poljoprivrednim malčermom.

5. KUPNJA ELEKTRIČNOG PASTIRA S PRIPADAJUĆOM OPREMOM U PODRUČJIMA RASPROSTRANJENOSTI VELIKIH ZVIJERI I OTOKA

Električna ograda se postavlja oko mjesta na kojem stoka pase preko dana, odnosno oko torova za noćno držanje stoke/nastambi za stoku.

U svrhu ograđivanja mjesta na kojem stoka pase preko dana, električna ograda koristi se za pregonsko pašarenje i mora biti pomična. Preporuka je da se koristi veći broj pregona i da ograda ne stoji na istom mjestu dulje od tjedan dana.

Potrebna najmanja visina ograde je 160 cm po cijeloj dužini. Ogradu mogu sačinjavati dvije žice između kojih je žičana mreža ili 6 – 8 žica postavljenih s razmakom od 20 do 30 cm gdje između donjeg para žica razmak treba biti manji. Najniža žica treba biti što bliže tlu, a ne više od 20 cm iznad tla.

Trava ispod električne ograde mora se redovito kositi i održavati, odnosno biti nisko pokošena i ne doticati žicu. Jednom postavljena, žica ne smije dodirivati travu i grmlje kako ne bi došlo do smanjenja napona ograde. Ograda treba biti odmaknuta najmanje 5 metara od ruba šume, da se izbjegne nagli nalet divlje životinje na ogradu. Razmak između stupova treba biti 5 - 10 m, ovisno o izgledu terena. Ondje gdje je teren neravan, razmak stupova treba smanjiti, a stupovi s obzirom na neravan teren moraju biti prilagođene različite visine kako bi se osiguralo da žice budu napete i da razmak između žica bude jednakomjeran po cijeloj dužini žica, kako bi se izbjeglo stvaranje otvora kroz koje bi se velike zvjeri mogle provući.

Naziv ulaganja	Najviši iznos potpore
Kupnja električnog pastira s pripadajućom opremom	48,15 HRK/m

6. KUPNJA AUTOHTONOG PASTIRSKOG PSA (TORNJAKA) U PODRUČJIMA RASPROSTRANJENOSTI VELIKIH ZVIJERI I OTOKA

Ulaganje u kupnju autohtonog pastirskog psa (tornjaka) odnosi se na kupnju šteneta ne starijeg od 3 mjeseca.

Preporučeni broj pastirskih pasa (tornjaka) u odnosu na veličinu stada

Broj grla (komad)	Broj pasa
do 25	do 1
26 - 100	do 2
101 - 150	do 3
151 - 200	do 4
201 - 300	do 5
301 - 500	do 6

Za stada veća od 500 grla dolazi po jedan dodatni pas na svakih dodatnih 100 grla.

Pas tornjak mora biti iz legla registriranog uzgajivača i imati rodovnicu (rodovni list) izdanu od strane ovlaštene institucije.

Naziv ulaganja	Najviši iznos potpore
Kupnja autohtonog pastirskog psa (tornjaka)	3.500,00 HRK/kom

7. IZGRADNJA NOVIH (JEDNOSTAVNIH) NASTAMBI ZA STOKU U PODRUČJIMA RASPROSTRANJENOSTI VELIKIH ZVIJERI

Jednostavna građevina namijenjena sklanjanju životinja i zaštiti od napada velikih zvijeri sukladna je članku 2., stavku 1., točki 18b. Pravilnika o jednostavnim i drugim građevinama i radovima („Narodne novine“, broj roj 112/17, 34/18, 36/19, 98/19 i 31/20).

Nastamba može biti građena od bilo kojeg materijala pod uvjetom da zadovoljava svrhu i namjenu zbog koje se gradi a treba se sastojati minimalno od:

- tri puna zida (ako imaju otvore moraju na njima imati mrežu) i nadstrešnicom,
- četvrtom stranom minimalne visine 2,30 metara od armaturne mreže, koja u donjem dijelu ima gustu žičanu mrežu učvršćenu ili ukopanu u podlogu,
- krova.

Montažne nastambe za stoku nisu prihvatljive u sklopu ovog Natječaja.

Korisnik u sklopu jednog zahtjeva za potporu može prijaviti ulaganje u izgradnju više nastambi za stoku za onaj broj životinja koji posjeduje.

Naziv ulaganja	Najviši iznos potpore
Izgradnja novih nastambi za stoku na području prirodne rasprostranjenosti velikih zvijeri	zidana nastamba - 1.287,54 HRK/m ² drveno-betonska nastamba - 877,63 HRK/m ² čelično-betonska nastamba - 1.368,48 HRK/m ²

Maksimalna prihvatljiva površina nastambe prema vrsti stoke

Vrsta stoke za koju se gradi nastamba	Najviša prihvatljiva površina po grlu stoke
Krave	7,44 m ²
Ovce i koze	1,62 m ²
Konji	10 m ²
Magarci	4-6 m ²

8. OBNOVA STANIŠTA VAŽNIH ZA OČUVANJE BIORAZNOLIKOSTI NA POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU KOJE NIJE ODRŽAVANO SUKLADNO DOBROJ POLJOPRIVREDNOJ PRAKSI S OBZIROM NA VRSTU UPORABE

Bioraznolikost je sveukupnost svih živih organizama koji su sastavni dijelovi ekosustava, a uključuje raznolikost unutar vrsta, između vrsta, životnih zajednica te raznolikost ekosustava.

Obnova staništa uključuje uklanjanje zeljaste višegodišnje vegetacije, grmlja i drugog drvenastog raslinja na zapuštenom i neodržavanom poljoprivrednom zemljištu (pašnjacima, livadama, ekstenzivnim voćnjacima i maslinicima).

Prema kategoriji zaraslosti razlikuju se:

- **niska zaraslost** koja podrazumijeva višegodišnju šikaru i žbunje do 1 m visine kao prevladavajući oblik zaraslosti,
- **srednja zaraslost** koja podrazumijeva grmlje visine od 1 metra do 2 metra kao prevladavajući oblik zaraslosti
- **visoka zaraslost** odnosno prisutnost grmlja višeg od 2 m i drveća (s vidljivim deblom i krošnjom visine iznad 2m) kao prevladavajući oblik zaraslosti.

Za površine do 2000 m² preporuča se (i troškovno obračunava) ručno uklanjanje nepoželjne vegetacije uz upotrebu odgovarajuće mehanizacije (trimeri opremljeni noževima, motorne pile).

Za površine veće od 2000 m² predviđa se (i troškovno obračunava) isključivo strojna obrada, a trošak se sastoji od troška rada traktora, koji vuče malčer (drobilicu za biljnu masu), te troška ljudskog rada.

Razinu zaraslosti određuju područne jedinice Ministarstva nadležne za stručnu podršku poljoprivredi (Savjetodavna služba).

Sav uklonjeni biljni materijal potrebno je odvesti i adekvatno zbrinuti.

Naziv ulaganja	Najviši iznos potpore
Obnova staništa važnih za očuvanje bioraznolikosti	Do 2000 m ² (ručno uklanjanje) 2,30 HRK/m ² - niska zaraslost 2,98 HRK/m ² – srednja zaraslost 12,48 HRK/m ² – velika zaraslost
	Iznad 2000 m ² (strojno uklanjanje) 0,80 HRK/m ² - niska zaraslost 2,08 HRK/m ² – srednja zaraslost 10,61 HRK/m ² – velika zaraslost

9. ULAGANJE U OBNOVU ZAPUŠTENIH LOKVI ZA NAPAJanJE STOKE

Za potrebe ovog Natječaja *lokva* je definirana kao ograničeno vodeno stanište nastalo prirodno ili ljudskom aktivnošću, najmanje površine 10 m², a najveće 100 m², s dnom od prirodnog materijala, koje se koristilo ili se koristi za napajanje stoke.

U sklopu ovog Natječaja prihvatljiva je obnova lokve s popratnim suhozidom i obnova lokve bez izgradnje popratnog suhozida.

Obnova lokve podrazumijeva i uređenje terena te pristup lokvi na udaljenosti 7,0 metara od rubova vrha lokve. Uređenje terena i pristupa lokvi uključuje košnju trave i sitnog šiblja, krčenje grmlja i manjih stabala. Krčenje možebitnih većih stabala nije predviđeno jer ona omogućavaju hlad što je poželjna osobina okoliša lokvi. Nepotrebna vegetacija i mulj trebaju se odvesti i adekvatno zbrinuti.

Naziv ulaganja	Najviši iznos potpore
Ulaganje u obnovu zapuštenih lokvi za napajanje stoke	129,10 HRK/m ² – obnova lokve iskazana prema površini lokve bez obnove obzida Kod obnove lokve s obnovom suhozida troškovi se uvećavaju za 337,86 HRK/m obzida

Ulaganje u obnovu zapuštenih lokvi za napajanje stoke provodi se na područjima gdje su zapuštene lokve prisutne i gdje se uzgaja stoka. F

10. KUPNJA ZEMLJIŠTA

U sklopu ovog Natječaja prihvatljiva je kupnja zemljišta za realizaciju projekta, do 10% vrijednosti ukupno prihvatljivih troškova projekta (bez općih troškova) za ulaganja u građenje terasastih parcela, ulaganja u građenje suhozida i izgradnju novih nastambi za stoku u područjima rasprostranjenosti velikih zvjeri (do 10 % od ulaganja na koje se kupnja zemljišta odnosi ali ne više od 10% ukupne vrijednosti projekta).

Naziv ulaganja	Najviši iznos potpore
Kupnja zemljišta za realizaciju projekta, do 10% vrijednosti ukupno prihvatljivih troškova projekta odnosno ulaganja (bez općih troškova)	Iznos iz ponude/predugovora, ali maksimalno do iznosa iz Elaborata procjene tržišne vrijednosti zemljišta